

Задача 1.

1. От CO и H₂ получите бензоена, салицилова и 1,3,5-бензентрикарбоксилна киселина. Сравнете по сила бензоената и салицилова киселини, като дадете обяснения чрез строежа им. Представете всички описани химични процеси и дайте обяснения.

Решение:

Представените взаимодействия са примерни. Признават се всички верни решения и отговори, както и начини за написване на формули и уравнения в съответствие с учебния материал.

I. Получаване на бензоена киселина от CO и H₂ (воден газ)

Взаимодействие 1.

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 2.

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 3.

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 4.

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 5.

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 6.

толуен $\rightarrow$ бензоена киселина + H_2O окисление на алкилбензени

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

II. Получаване на салицилова киселина от CO и H_2 (воден газ) – използват се вече получени съединения

Взаимодействие 1.

бензен + $X_2 \rightarrow$ арилхалогенид + HX заместителна реакция, електрофилен м-м

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 2.

арилхалогенид $\rightarrow$ натриев фенолат алкална хидролиза, нуклеофилно заместване

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 3.

натриев фенолат $\rightarrow$ натриев салицилат $\rightarrow$ салицилова киселина метод на Колбе-Шмид

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

III. Получаване на 1,3,5-бензентрикарбоксилна киселина от CO и H_2 (воден газ) – използват се вече получени съединения

Взаимодействие 1.

етин $\rightarrow$ натриев етинид + NH_3 заместителна реакция, подвижен Н-атом

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 2.

натриев етинид + метилхалогенид $\rightarrow$ пропин + $NaCl$ заместителна реакция,
нуклеофилен м-м

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 3.

пропин → 1,3,5-триметилбензен

тримеризация

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

Взаимодействие 4.

1,3,5-триметилбензен → 1,3,5-бензентрикарбоксилна киселина

окисление на
алкилбензени

Изразяване на взаимодействието с химично уравнение, представяне условията на протичане и обяснения за вида на процеса.

IV. Сравняване силата на бензоена киселина и салицилова киселина

- Представяне на обяснения за строежа на карбоксилната група,
- Представяне на дисоциация на карбоксилната група
- Представяне на вътрешномолекулната водородна връзка при салицилова киселина
- Представяне на извод за силата на двете киселини